
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD1361 Vanhempien suhtautuminen koulun tietotekniikkaan 1997

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD1361 Parental Attitudes towards Information Technology in Schools 1997

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Koulu ja tietotekniikka -mielipidekysely

Suomessa on valmisteltu valtakunnallinen ohjelma tietotekniikan käyttöönotosta peruskoulun opetuksessa. Kaikkiin ala-asteen kouluihin on lähivuosina tarkoitus saada tietokoneita opetuskäyttöä varten. Tämän kyselyn tarkoitus on selvittää, *miten oppilaiden vanhemmat suhtautuvat tietotekniikan käyttöön ala-asteella*. Oppilaan kummallekin vanhemmalle on oma lomake. Oppilaan toisen vanhemman sijasta lomakkeen voi täyttää myös muu huoltajaksi katsomanne henkilö, esimerkiksi uusi avo- tai aviopuoliso.

Koska kysely tehdään vain yhden koulun oppilaiden vanhemmille, on erityisen tärkeää, että kaikki kyselyn saaneet vastaisivat kyselyyn. Näin saataisiin esiin mahdollisimman monia erilaisia näkemyksiä ja yleistettävää tietoa vanhempien mielipiteistä laajemminkin. Vaikka kyselylomake sisältää melko paljon kysymyksiä, useimpien vastaajien ei tarvitse vastata kaikkiin lomakkeen kysymyksiin. Erityisesti henkilöt, jotka eivät omista eivätkä ole käyttäneet tietokonetta, saavat lomakkeen täytettyä melko lyhyessä ajassa.

Kyselylomakkeessa tiedustellaan mielipiteidenne lisäksi tietoja perheestänne, koulutuksestanne sekä omista kokemuksistanne tietotekniikan parissa. Nämä tiedot ovat taustatietoja, joita apuna käyttäen voidaan tehdä vertailuja ja luokitella saatuja vastauksia. Kyselyllä kerättyjä tietoja käsitellään täysin luottamuksellisesti. Vastaajien nimet eivät kyselyn lähetys- ja palautustavasta johtuen tule edes tutkimuksen tekijän tietoon. Tutkimus raportoidaan siten, että yksittäisen vastaajan tunnistaminen on mahdotonta. Tutkimus on progradu-työni, jonka teen Tampereen yliopiston Sosiologian ja sosiaalipsykologian laitoksella.

Kyselylomakkeet molemmille vanhemmille on lähetetty koteihin oppilaan mukana. Mikäli perheestä on useampia lapsia Pellervon koulussa, saatatte saada ylimääräisiä lomakkeita, jotka voitte palauttaa tyhjinä. Samoin perheissä, joissa lomakkeen täyttää vain yksi henkilö, voidaan toiselle huoltajalle tarkoitettu lomake palauttaa tyhjänä. Kunkin vastaajan täyttämä kyselylomake palautetaan nimettömänä suljetussa merkitsemättömässä kirjekuoressa oppilaan mukana opettajalle, joka toimittaa kirjekuoret avaamattomina tutkimuksen tekijälle. Pyydän teitä palauttamaan lomakkeen mahdollisimman pian, mielellään viikon kuluessa.

Lisätietoja voitte kysyä tutkimuksen tekijältä:

Päivi Tyni   puhelin: 255 7164   sähköposti: pt52993@uta.fi

TIETOKONEKOKEMUKSET KOTONA

Ympyröikää sopiva vaihtoehto.

1. Onko kotonanne tietokone?

- a. On
- b. On ollut, mutta ei ole enää
- c. Ei ole, mutta saatetaan hankkia (Voitte ohittaa kohdat 2. - 9.)
- d. Ei ole, eikä aiota hankkia (Voitte ohittaa kohdat 2. - 9.)

2. Kuinka kauan kotonanne on ollut tietokone?

- a. Alle puoli vuotta
- b. 1/2 - 1 vuotta
- c. 1 - 2 vuotta
- d. 2 - 3 vuotta
- e. Kauemmin kuin kolme vuotta. Montako vuotta? _____

3. Käytättekö tai käytittekö kotitietokonettanne

- a. säännöllisesti ja jatkuvasti, esimerkiksi päivittäin, viikottain tai tietyn ajan joka kuukausi
- b. ajoittain säännöllisesti, esimerkiksi tiiviitä käyttöjaksoja, joiden välissä pidempi tauko
- c. satunnaisesti
- d. En lainkaan (Voitte ohittaa kohdat 4. - 7.)

4. Arvioikaa suunnilleen tietokoneen käyttöänne viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana, jolloin olette käyttäneet kotitietokonettanne. Oletteko käyttäneet tietokonetta keskimäärin

- a. harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- b. 1 - 2 päivänä kuukaudessa
- c. 3 - 10 päivänä kuukaudessa
- d. 11 - 20 päivänä kuukaudessa
- e. 21 - 30 päivänä kuukaudessa

5. Kuinka pitkään olette käyttäneet kotitietokonettanne?

- a. Alle puoli vuotta
- b. 1/2 - 1 vuotta
- c. 1 - 2 vuotta
- d. 2 - 3 vuotta
- e. Kauemmin kuin kolme vuotta. Montako vuotta? _____

6. Kuinka pitkä aika on siitä, kun viimeksi olette käyttäneet kotitietokonettanne?

- a. alle viikko
- b. 1 - 2 viikkoa
- c. 3 - 4 viikkoa
- d. 1 - 2 kuukautta
- e. 2 - 6 kuukautta
- f. Kauemmin kuin 6 kuukautta

7. Ympyröikää kaikki vaihtoehdot, joihin olette kotitietokonettanne käyttäneet

- a. Kirjoittaminen ja tekstinkäsittely
- b. Piirtäminen piirros- tai suunnitteluohjelmilla
- c. Kuvien käsittely
- d. Äänen käsittely
- e. Taulukkolaskenta
- f. Tietokantojen käsittely
- g. Ohjelmointi
- h. Pelaaminen
- i. Internetin selailu
- j. Internet-kotisivujen tekeminen

- k. Internetin keskusteluryhmien seuraaminen
- l. Sähköposti
- m. Jokin muu. Mikä? _____

8. Kuka perheessänne kotitietokoneettanne käyttää tai käytti?

- a. Vain minä
- b. Pääasiassa minä. Minun lisäksi _____
- c. Kaikki perheenjäsenet tasapuolisesti
- d. Pääasiassa muut perheenjäsenet. Kuka tai ketkä? _____
- e. Vain joku muu perheenjäsen. Kuka? _____
- f. Ei kukaan perheestämme

9. Ympyröikää seuraavasta luettelosta kaikki ne kohdat, joihin perheenne lapsi/lapset ovat kotitietokoneettanne käyttäneet

- a. Eivät mihinkään
- b. Kirjoittaminen ja tekstinkäsittely
- c. Piirtäminen piirros- tai suunnitteluohjelmilla
- d. Kuvien käsittely
- e. Äänen käsittely
- f. Taulukkolaskenta
- g. Tietokantojen käsittely
- h. Ohjelmointi
- i. Pelaaminen
- j. Internetin selailu
- k. Internet-kotisivujen tekeminen
- l. Internetin keskusteluryhmien seuraaminen
- m. Sähköposti
- n. Pankkipalvelut
- o. Jokin muu. Mikä? _____

TIETOKONEKOKEMUKSET TYÖSSÄ TAI OPISKELUSSA

1. Onko teillä työ- tai opiskelupaikallanne käytössä tietokone?

- a. Käytössäni on henkilökohtainen tietokone tai tietokoneita
- b. Käytössäni on tietokone yhdessä muiden henkilöiden kanssa.
Montako henkilöä teidän lisäksi käyttää samaa konetta? _____ henkilöä
- c. Käytössäni on useita tietokoneita yhdessä muiden henkilöiden kanssa
- d. Käytössäni ei ole tietokonetta

Vastatkaa seuraavaa kysymykseen vain, jos ympyröitte edellisestä kysymyksestä kohdan d.

2. Onko teillä aiemmin ollut työ- tai opiskelupaikallanne käytössä tietokone?

- a. Käytössäni on ollut henkilökohtainen tietokone tai tietokoneita
- b. Käytössäni on ollut tietokone yhdessä muiden henkilöiden kanssa.
Montako henkilöä teidän lisäksi käytti samaa konetta? _____ henkilöä
- c. Käytössäni on ollut useita tietokoneita yhdessä muiden henkilöiden kanssa
- d. Käytössäni ei ole ollut tietokonetta (Voitte ohittaa kohdat 3.-7.)

3. Käytättekö tai käyttittekö tietokonetta työ- tai opiskelupaikallanne

- a. säännöllisesti ja jatkuvasti, esimerkiksi päivittäin, viikottain tai tietyn ajan joka kuukausi
- b. ajoittain säännöllisesti, esimerkiksi tiiviitä käyttöjaksoja, joiden välissä pidempi tauko
- c. satunnaisesti
- d. En lainkaan (Voitte ohittaa kohdat 4. - 7.)

4. Kuinka pitkä aika on siitä, kun viimeksi olette käyttäneet työ- tai opiskelupaikallanne tietokonetta?

- a. Alle viikko
- b. 1 - 2 viikkoa
- c. 3 - 4 viikkoa
- d. 1 - 2 kuukautta
- e. 2 - 6 kuukautta
- f. Kauemmin kuin 6 kuukautta

5. Kuinka pitkään olette käyttäneet tietokonetta työ- tai opiskelupaikallanne?

- a. Alle puoli vuotta
- b. 1/2 - 1 vuotta
- c. 1 - 2 vuotta
- d. 2 - 3 vuotta
- e. Kauemmin kuin kolme vuotta. Montako vuotta? _____

6. Arvioikaa suunnilleen tietokoneen käyttöönnne viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana, jolloin olette käyttäneet tietokonetta työ- tai opiskelupaikallanne. Oletteko käyttäneet tietokonetta keskimäärin

- a. harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- b. 1 - 2 päivänä kuukaudessa
- c. 3 - 10 päivänä kuukaudessa
- d. 11 - 20 päivänä kuukaudessa
- e. 21 - 30 päivänä kuukaudessa

7. Ympyröikää kaikki vaihtoehdot, joihin olette työ- tai opiskelupaikallanne tietokonetta käyttäneet

- a. Kirjoittaminen ja tekstinkäsittely
- b. Piirtäminen piirros- tai suunnitteluohjelmilla
- c. Kuvien käsittely
- d. Äänen käsittely
- e. Taulukkolaskenta ja tilastointi
- f. Tietokantojen käsittely
- g. Ohjelmointi
- h. Pelaaminen
- i. Internetin selailu
- j. Internet-kotisivujen tekeminen
- k. Internetin keskusteluryhmien seuraaminen
- l. Sähköposti
- m. Erityisiin työtehtäviin, esimerkiksi kirjanpito, palkanlaskenta tms.
- n. Pankkipalvelut
- o. Jokin muu. Mikä? _____

MIELIPITEET TIETOKONEEN VAIKUTUKSISTA

Seuraavassa on lasten tietokoneen käyttöä koskevia väittämiä, jollaisia on esiintynyt esimerkiksi sanomalehtien yleisönosastossa ja muilla mielipidepalstoilla. Ympyröikää jokaisen väittämän kohdalla vaihtoehto, joka parhaiten tuntuisi kuvaavan omaa mielipidettänne väittämästä.

Tietokoneen käyttö ala-asteen opetuksessa	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
1. köyhdyttää lapsen tunne-elämää	2	1	0	-1	-2
2. auttaa oppimisvaikeuksista kärsiviä	2	1	0	-1	-2
3. saa lapsen kiinnostumaan tietokonepeleistä	2	1	0	-1	-2
4. vahingoittaa lapsen terveyttä	2	1	0	-1	-2
5. laajentaa tiedonhankinnan mahdollisuuksia	2	1	0	-1	-2
6. vaarantaa kädentaidot	2	1	0	-1	-2
7. parantaa lapsen mahdollisuuksia toteuttaa itseään	2	1	0	-1	-2
8. vie aikaa tärkeämmiltä asioilta	2	1	0	-1	-2
9. ohjaa itsenäiseen työskentelyyn	2	1	0	-1	-2
10. heikentää opettajan auktoriteettia	2	1	0	-1	-2
11. tekee oppimisen hauskaksi	2	1	0	-1	-2
12. suosii parempia oppilaita	2	1	0	-1	-2
13. tarjoaa uusia elämyksiä	2	1	0	-1	-2
14. tuo aikuisten maailman tehokkuusvaatimukset koulunkäyntiin	2	1	0	-1	-2
15. näivettää lapsen kokemusmaailmaa	2	1	0	-1	-2
16. aiheuttaa eriarvoisuutta oppilaiden kesken	2	1	0	-1	-2
17. kehittää lapsen taiteellista silmää	2	1	0	-1	-2
18. vie rahaa tärkeämmiltä asioilta	2	1	0	-1	-2
19. tekee riippuvaiseksi ohjauksesta	2	1	0	-1	-2
20. aiheuttaa riippuvuuden tietokoneista	2	1	0	-1	-2
21. edistää tasa-arvoa lasten kesken	2	1	0	-1	-2
22. helpottaa asiakokonaisuuksien opettamista	2	1	0	-1	-2
23. laiskistuttaa opettajat	2	1	0	-1	-2

MIELIPITEET KASVATUKSESTA

Alla on lueteltu erilaisia asioita, joihin lastenkasvatuksella voidaan pyrkiä. Ympyröikää asteikolta se kohta, joka osoittaa teidän mielipiteenne siitä, kuinka tärkeä kukin kasvatustavoite on.

Kasvatustavoite:	erittäin tärkeä	melko tärkeä	jonkin verran tärkeä	ei kovinkaan tärkeä	ei lainkaan tärkeä
1. Vaatimattomuus	1	2	3	4	5
2. Kansainvälisyys	1	2	3	4	5
3. Tottelevaisuus	1	2	3	4	5
4. Kilpailuhenkisyys	1	2	3	4	5
5. Rehellisyys	1	2	3	4	5
6. Luovuus	1	2	3	4	5
7. Oikeat ravintotottumukset	1	2	3	4	5
8. Menestyminen harrastuksissa	1	2	3	4	5
9. Isänmaallisuus	1	2	3	4	5
10. Toisten huomioonottaminen	1	2	3	4	5
11. Hyvä koulumenestys	1	2	3	4	5
12. Suvaitsevaisuus	1	2	3	4	5
13. Tehokas työskentely	1	2	3	4	5
14. Ulkonäöstä huolehtiminen	1	2	3	4	5
15. Urheilullisuus	1	2	3	4	5
16. Tieto ja osaaminen	1	2	3	4	5
17. Uskonnollisuus	1	2	3	4	5
18. Ahkeruus	1	2	3	4	5
19. Luonnosta huolehtiminen	1	2	3	4	5
20. Yhteiskunnallinen osallistuminen	1	2	3	4	5
21. Itsensä toteuttaminen	1	2	3	4	5
22. Siisteys ja huolellisuus	1	2	3	4	5
23. Sukupuolten välinen tasa-arvo	1	2	3	4	5
24. Kädentaidot	1	2	3	4	5
25. Yhteiskuntaan sopeutuminen	1	2	3	4	5
26. Itseluottamus	1	2	3	4	5
27. Terveet elämäntavat	1	2	3	4	5
28. Kärsivällisyys	1	2	3	4	5
29. Tovereiden suosio	1	2	3	4	5

MIELIPITEET TIETOTEKNIIKAN KÄYTÖSTÄ ALA-ASTEEN OPETUKSESSA

Ympyröikää haluamanne vaihtoehto tai vaihtoehdot:

1. Tietotekniikkaa voisi mielestäni ala-asteen opetuksessa käyttää
  - a. ei lainkaan. (Voitte ohittaa kohdat 2. 3. ja 4.)
  - b. itsenäisenä oppiaineena
  - c. osana muuta opetusta

Ympyröikää haluamanne vaihtoehto:

2. Tietotekniikan käyttö ala-asteen opetuksessa olisi mielestäni sopivinta aloittaa
  - a. ensimmäisellä tai toisella luokalla
  - b. kolmannella tai neljännellä luokalla
  - c. viidennellä tai kuudennella luokalla
  - d. en osaa sanoa

Rastittakaa jokaisesta kohdasta haluamanne vaihtoehto

3. Tietotekniikan opetuksessa voisi mielestäni opettaa..

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
1. eri käyttöjärjestelmien toimintaa	☐	☐	☐
2. piirrosohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
3. tekstinkäsittelyohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
4. kuvankäsittelyohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
5. äänenkäsittelyohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
6. taulukkolaskenta- ja tilasto-ohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
7. tietokantaohjelmien käyttöä	☐	☐	☐
8. ohjelmointia	☐	☐	☐
9. Internetin käyttöä	☐	☐	☐
10.sähköpostin käyttöä	☐	☐	☐
11 .Internet -kotisivujen tekoa	☐	☐	☐
12.tietokonepelien pelaamista	☐	☐	☐
13.tietokonepelien tekoa	☐	☐	☐
14.tietotekniikan historiaa	☐	☐	☐
15 .tietokonelaitteiston teknistä rakennetta	☐	☐	☐
16 Jotakin muuta. Mitä? _____	☐	☐	☐

4. Seuraavassa on luettelo oppiaineista. Ympyröikää asteikolta se numero, joka osoittaa teidän mielipiteenne siitä, minkä verran tietotekniikkaa voisi käyttää apuna kussakin oppiaineessa

OPPIAINEET	Tietotekniikka voisi mielestäni käyttää				
	paljon	melko paljon	jonkin verran	ei lainkaan	en osaa sanoa
1. Äidinkieli, lukeminen	1-----	2-----	3-----	4-----	5
2. Äidinkieli, kirjoittaminen	1-----	2-----	3-----	4-----	5
3. Matematiikka	1-----	2-----	3-----	4-----	5
4. Ympäristöoppi	1-----	2-----	3-----	4-----	5
5. Historia	1-----	2-----	3-----	4-----	5
6. Uskonto	1-----	2-----	3-----	4-----	5
7. Elämäkatsomustieto	1-----	2-----	3-----	4-----	5
8. Biologia	1-----	2-----	3-----	4-----	5
9. Maantieto	1-----	2-----	3-----	4-----	5
10. Kuvaamataito	1-----	2-----	3-----	4-----	5
11. Musiikki	1-----	2-----	3-----	4-----	5
12. Vieraat kielet	1-----	2-----	3-----	4-----	5
13. Liikuntakasvatus	1-----	2-----	3-----	4-----	5
14. Jokin muu. Mikä? _____	1-----	2-----	3-----	4-----	5

Ympyröikää haluamanne vaihtoehto

5. Miten suhtaudutte tietokoneen käyttöön opetuksessa?

- Suhtaudun erittäin myönteisesti
- Suhtaudun melko myönteisesti
- En suhtaudu myönteisesti enkä kielteisesti
- Suhtaudun jonkin verran kielteisesti
- Suhtaudun erittäin kielteisesti

6. Miten suhtaudutte TV:n, videonauhurin ja ääninauhurin käyttöön opetuksessa?

- Suhtaudun erittäin myönteisesti
- Suhtaudun melko myönteisesti
- En suhtaudu myönteisesti enkä kielteisesti
- Suhtaudun jonkin verran kielteisesti
- Suhtaudun erittäin kielteisesti

Ympyröikää kaikki sopivat vaihtoehdot

7. Millä tavoin olette tutustunut ala-asteikäisille tarkoitettuihin tietokone-opetusohjelmiin?

- En millään tavoin
- Olen kuullut puhuttavan niiden sisällöstä ja toiminnasta
- Olen lukenut niiden sisällöstä ja toiminnasta
- Olen nähnyt kuvia tai video/TV -kuvaa niiden sisällöstä ja toiminnasta

- e. Olen nähnyt opetusohjelmaa tai -ohjelmia käytettävän
- f. Olen itse käyttänyt opetusohjelmaa tai -ohjelmia

Ympyröikää haluamanne vaihtoehto

8. Minkä ikäisenä koulunkäynti pitäisi mielestänne aloittaa?
- a. Nykyistä aloitusikää nuorempana
  - b. Nykyisen käytännön mukaan 7-vuotiaana
  - c. Nykyistä aloitusikää vanhempana
  - d. Yksilöllisen kouluvalmiuden mukaan
  - e. En osaa sanoa

Mikäli teillä on jotakin lisättävää tai haluatte kommentoida lomaketta tai tutkimusta yleensä, voitte kirjoittaa asianne lomakkeen loppuun/taakse tai erilliselle paperille.

Saadakseni mahdollisimman tarkoin selville vanhempien ajatukset ja mielipiteet tässä lomakkeessa tarkastelluista asioista haluaisin tämän kyselyn lisäksi henkilökohtaisesti haastatella joitakin vastaajia.

Jos kyselylomake oli teistä liian rajallinen ajatusten ilmaisemiseksi tai voisitte muuten selvittää perusteellisemmin näkemyksiänne, pyydän että otatte yhteyttä puhelimitse numeroon 255 7164 (iltapäivisin ja viikonloppuisin) ja ilmoittaudutte haastateltavaksi.

*Hyvää keväänjatkoa
ja lämmin kiitos vastauksestanne!*

